

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda: fútca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapestben és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DIJ:
háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitltér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adtnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Előfizetési felhívás

„EPERJESI LAPOK”

társadalmi s gazdasági hetilap IV. negyedére.

Előfizetési feltételek.

Egész évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Az előfizetési pénzek az Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájába intézendők.

Vidéki előfizetések legcélszerűbben postaltalvánnyal eszközölhetők.

Inség és kivándorlás.

Megdöbentő állapotoknak nézünk szeretett megyénkben elejébe! Bár országsszerte ismeretes már az ezidei rosz aratás szomorító eredménye, s általában a kapásvényeknek is igen súlyos állapota, mégis határozottan állíthatom, hogy sehol nincs oka a földnépnek oly aggodalmas tekintetekkel a jövőbe nézni, mint tapolyi vidékünkön.

Nemcsak, hogy vidéki lakosságunk éppen semmi kalászos növényt nem takaríthatott csürébe; s nem elég, hogy a mostoha időjárás a hüvelyes növényeknek sem kedvezett még a legkisebb mértékben sem: szegény pórnépünknek még burgonyája sincsen. A mi termelt is, félig rothadt s a pajor-féreg által nagyban el van pusztítva, úgy hogy a még nagy takarékoság mellett fogyasztható mennyiség népünknek szeptemberhó végeig is alig elégséges; azontúl pedig az éhhalálnak nézhet elejébe, ha hogy csak az emberiség, az állam vagy keresztény szeretet és ezen erényeket önfeláldozóan gyakorló társadalom nem könyörül rajta.

Éppen ezen fontos okok ösztönöztek arra, hogy tek. szerkesztő urat soraimmal felkérés s felkérjem, hogy vidékünknek ezen megrendítő állapotát nyilvánosságra hozni becses lapjában sziveskednék, hogy így megyénknek érdemes hatásai és befolyásos fiai tőlük telhetőleg igyekezzenek a feltüntetett bajon segíteni.

Mi a segíthetés módzatait illeti, az államsegélyt, inségkölsönt vagy helyesebben az állami kegyadományt, vagy könyöradomány gyűjtését miként ez a szerencsétlenül járt szegediek részére történt, csak üdvösnek és keresztényi dolognak tartanám; úgy de az állampénztárak köztudomásszerűleg üresek s a rosz termés az országnak nem csak egy részét, de összes területeit, hol nagyobb hol kisebb mértékben, de mégis sújtotta — úgy hogy könyöradományok befolyására kevés kilátásunk lehet; de eltekintve attól is, ha lakosságunknak államkölsön adatnék, ezt a szegényebb dolgozó osztály fel sem vehetné, mert nála a közinség következtében visszafizetésre még csak gondolni sem lehet. Mindezeknél fogva legcélszerűbbnek látom az éhhalállal küzdő lakosságot munkaadás és némi kereshetési alkalom megadása által oly helyzetbe hozni, hogy legalább a mindennapi leg-

silányabb élelem biztosítása mellett is visszatartanók öt a kivándorlástól, mely napról napra nagyobb méveket ölt.

Célszerű lenne élelmezési magtárakat felállítani s ennek lelkiismeretes kezelését közsegenként egyes bizottsági férfiakból alakított csoportokra bizni, kik az illető falubeli szegényeket szemtől szembe ismerik és ezeknek természetben szolgáltatnák ki a nyers terményt, nehogy az ilyen humanisticus célú magtárak, uszorások, más vállalkozóknak, vagy korcsmárosoknak kezébe adatván, ezek tapasztalt corruptiójukkal az inséget szenvedő népen nyereszkedjenek, mint ezt alkalmunk volt tapasztalni az 1856-iki és az 1863-iki inség-kölsönöknél. — Vidékünkön leginkább ajánlható és legcélszerűbb volna a tengerinek szemes állapotban való kiosztása: népünk nem idegenkedik e táplálék élvezetétől s köztudomás szerint is e kapásvény még leg-haladatosabban fizetett ez idén, tehát még legolcsóbb élelmiszer lenne.

Nagy hátrány vidékünkön a kezi munkások osztályának Amerikába s Angolországba való és naponként észlelhető tömeges kivándorlása, mely kivándorlás nem hogy szünnék, de aggasztóbb mérveket ölt. Ily tömeges kivándorlások nem csak az állami jóllét érdekeivel állanak merő ellentétben; de óriási kárára vannak a vidéki adófizető birtokos osztálynak, mert ha a kivándorlás így fog történni nap nap mellett tovább is, ma-holnap sem majorsági zsellért sem képes munkást, sem házi szolgát avagy külső cselédet nem fog kaphatni, s a mit lsten meg is adott munkás kezek hiányában kénytelen takarítatlanul elveszni hagyni.

A tömeges kivándorlást önjogu egyéneknek az államhatalom nem korlátozza ugyan, melyre egyrészt nálunk a gazdagodási vágy ösztönzi, másrészt kényszeríti a lakosságot a szegénység, mely különösen most rohamosan terjed; de mindazonáltal tekintetbe kell venni az állami hatóságoknak és közegeknek, hogy az ilyféle kivándorlások oly társadalmi elemeket is magokkal ragadnak, melyek még hivatottak, de kötelezettek is a hazának az 1868-ik 40-ik törv. cikkely értelmében fegyverrel szolgálni. Ilyen eseteket nem lehet a hazafiság nevében eltérni s tovább is hallgatólag s beavatkozás nélkül nézni.

Ezeket a közérdek nevében tartoztam tek. szerkesztő urral közölni, mert tudom, hogy ez feltüntetett bajok orvoslásához nagyobb erők is szükségesek mint egyeseké, s ép ez oknál fogva, én az összes erők és társadalmi tényezők hazafiui beavatkozására, önfeláldozó munkásságára apellálok a jelen súlyos viszonyok között. Külföldről segedelmet alig várhatunk, szeretett megyénk tisztelt törvényhatósága első sorban, magas kormányunk másod sorban vannak hivatva a feltüntetett állapotokon segíteni; mert népünkre itt már csak segédlemmel lehet hatni, s ha már másoktól nem várhatunk ily szorongatott helyzetben segélyt, kövessük a nagy francia nemzetnek jelszavát: „Segíts magadon!”

Sztankay László,
tapolyvidéki közbirtokos.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Weisz József zongora-játszó hangversenyének, mely a Széchenyi-kör pártfogása mellett vasárnap folyó hó 28-án esti fél 8 órakor a városi nagy teremben adatik, műsorozata:

I. Schumann Róbert A-moll hanversenye, a második zongorán kíséri Elischer Károly ur.

II. a) Etude (as-dur) Frédéric Chopintól, b) Nocturne (C-moll) John Friedtől, c) Polonaise (A-dur) Frédéric Chopintól.

III. Volkmann Róbert C-moll sonatája.

IV. a) Preludium és Fuga (C-dur) Bach Sebestyéntől, b) Lento (D-moll) Bethoven D-dur sonatájából.

V. Volkmann R. C-moll hangversenye, a második zongorán kíséri Elischer ur.

Elischer Károly ur szivességből működik közre.

A zongorák egyikét a Széchenyi-kör, a másikat Dolesall tanár ur volt szives átengedni.

Helyárak: Körszék 1 frt 20 kr. Erkélyszék balra 1 frt 20 kr., jobbra 1 frt. Zártszék 1 frt. Számzothely 80 kr. Belépti-jegy 50 kr. Deák-jegy 30 kr.

Belépti jegyek műsorozattal Fontana ur cukrászdájában és a hangverseny estéjén a pénztárnál kaphatók.

Felkérletnek a kör t. tagjai e jeles megyei származásu zenész hazánkíra iránti részvétőknek mennél nagyobb számbani megjelenéssel kifejezést adni.
P. J.

Az angol nyelv tanulása városunkban is úgy mint egész hazánkban mind általánosabban terjed el; e jelenség nagyon is természetes; az angol nyelv a világnyelvek egyik elsője, mely uralmi területére nézve már-már a franciát is túlhaladja, s mely egy minden irányban egyaránt kifejlesztett, mérhetlenül gazdag irodalom kincseit nyitja meg előttünk.

Ezen jelenséggel szemben a városunkban, az angol nyelvtudomány terén rendelkezésre álló tanerők, mennyiségre nézve mindinkább elégteleneknek mutatkoznak. Azon szerencsés helyzetben vagyunk, miszerint közönségünknek e részben igen kedvező fordulatot helyezhetünk kilátásba. Egy kitünő műveltségű született angol hölgy, (ki, mellesleg említve, zene-, rajz- és festésben is oktatást adhat) legközelebb fogja meglátogatni városunkat, s a mennyiben a viszonyok ez elhatározásban megerősítendik, itt maradandóan letelepedni szándékozik.

A Széchenyi-kör idegen nyelvi és irodalmi szakválasztmányának fóladata lévén az idegen nyelvek tanításában közvetítőként lépni fel, meg-ragadjuk ez alkalmat, hogy művelt közönségünk figyelmét a jelzett körülményre fölhevítjük, s egyuttal tudomására hozzuk, miszerint az érkezendő nyelvmesternőtől leckéket venni kívánók akár az alólírottaknál közvetlenül, vagy írásban, akár névjegy-iknek a kör helyiségében (a szolgánál) leendő átadása által bármikor jelentkezhetnek.

Eperjes 1879. september 25-én.
Berzeviczy Albert, s. k. Podharányi Nándor, s. k.
főjegyző. az idegen ny. és irod. szakv. elnöke.

Fővárosi levél.

(Contemporains hongrois. — A megtért nemes. — Magyarok külföldön. — A saláta. — A pofon. — Régiségek. — Antigone. — Ujdonságok.)

A váci utcáról már beszéltem egy izben; de ez nem elég, amint azt kedves barátom látod, mert voilá!..! másodizben is fölhozom. A világhírű állatok és emberek mellé oda állították a kirakatban a „contemporains hongrois“-kat. D'Angeri, Gassi, mademoiselle Loisset mellett tündöklenek külön keretben az érdem férfiai. A képek alá francia nyelven írva születési napja, helye és rangja mindegyiknek. Ott van id. Szinyei József, Gyulai Pál, „pooëte hongrois“, itész stb. Le Dr. Florian Römer, a tudós archeolog; Cornél d'Ábrányi, a magyar poéta és szerkesztő; Jókai és sok más. Sokat beszélnek itt és Bécsben a „megtért

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda: fútca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapestben és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DIJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitltér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Előfizetési felhívás

„EPERJESI LAPOK”

társadalmi s gazdasági hetilap IV. negyedére.

Előfizetési feltételek.

Egész évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Az előfizetési pénzek az Eperjesi Bank-egylet könyvnyomdájába intézendők.

Vidéki előfizetések legcélszerűbben postaltalvánnyal eszközölhetők.

Inség és kivándorlás.

Megdöbentő állapotoknak nézünk szeretett megyénkben elejébe! Bár országsszerte ismeretes már az ezidei rosz aratás szomorító eredménye, s általában a kapásnövényeknek is igen súlyos állapota, mégis határozottan állíthatom, hogy sehol nincs oka a földnépnek oly aggodalmas tekintetekkel a jövőbe nézni, mint tapolyi vidékünkön.

Nemcsak, hogy vidéki lakosságunk éppen semmi kalászos növényt nem takaríthatott csürébe; s nem elég, hogy a mostoha időjárás a hüvelyes növényeknek sem kedvezett még a legkisebb mértékben sem: szegény pórnépünknek még burgonyája sincsen. A mi termelt is, félig rothadt s a pajor-féreg által nagyban el van pusztítva, úgy hogy a még nagy takarékoság mellett fogyasztható mennyiség népünknek szeptemberhó végeig is alig elégséges; azontúl pedig az éhhalálnak nézhet elejébe, ha hogy csak az emberiség, az állam vagy keresztény szeretet és ezen erényeket önfeláldozóan gyakorló társadalom nem könyörül rajta.

Épen ezen fontos okok ösztönöztek arra, hogy tek. szerkesztő urat soraimmal felkérés s felkérjem, hogy vidékünknek ezen megrendítő állapotát nyilvánosságra hozni becses lapjában sziveskednék, hogy így megyénknek érdemes hatásai és befolyásos fiai tőlük telhetőleg igyekezzenek a feltüntetett bajon segíteni.

Mi a segíthetés módzatait illeti, az államsegélyt, inségkölsönt vagy helyesebben az állami kegyadományt, vagy könyöradomány gyűjtését miként ez a szerencsétlenül járt szegediek részére történt, csak üdvösnek és keresztényi dolognak tartanám; úgy de az állampénztárak köztudomásszerűleg üresek s a rosz termés az országnak nem csak egy részét, de összes területeit, hol nagyobb hol kisebb mértékben, de mégis sújtotta — úgy hogy könyöradományok befolyására kevés kilátásunk lehet; de eltekintve attól is, ha lakosságunknak államkölsön adatnék, ezt a szegényebb dolgozó osztály fel sem vehetné, mert nála a közinség következtében visszafizetésre még csak gondolni sem lehet. Mindezeknél fogva legcélszerűbbnek látnám az éhhalállal küzdő lakosságot munkaadás és némi kereshetési alkalom megadása által oly helyzetbe hozni, hogy legalább a mindennapi leg-

silányabb élelem biztosítása mellett is visszatartanók öt a kivándorlástól, mely napról napra nagyobb méveket ölt.

Célszerű lenne élelmezési magtárakat felállítani s ennek lelkiismeretes kezelését közsegenként egyes bizottsági férfiakból alakított csoportokra bizni, kik az illető falubeli szegényeket szemtől szembe ismerik és ezeknek természetben szolgáltatnák ki a nyers terményt, nehogy az ilyen humanisticus célú magtárak, uzsorások, más vállalkozóknak, vagy korcsmásoknak kezébe adatván, ezek tapasztalt corruptiójukkal az inséget szenvedő népen nyereszkedjenek, mint ezt alkalmunk volt tapasztalni az 1856-iki és az 1863-iki inség-kölsönöknél. — Vidékünkön leginkább ajánlható és legcélszerűbb volna a tengerinek szemes állapotban való kiosztása: népünk nem idegenkedik e táplálék élvezetétől s köztudomás szerint is e kapásnövény még leg-haladatosabban fizetett ez idén, tehát még legolcsóbb élelmiszert lenne.

Nagy hátrány vidékünkön a kezi munkások osztályának Amerikába s Angolországba való és naponként észlelhető tömeges kivándorlása, mely kivándorlás nem hogy szünnék, de aggasztóbb mérveket ölt. Ily tömeges kivándorlások nem csak az állami jóllét érdekeivel állanak merő ellentétben; de óriási kárára vannak a vidéki adófizető birtokos osztálynak, mert ha a kivándorlás így fog történni nap nap mellett tovább is, ma-holnap sem majorsági zsellért sem képes munkást, sem házi szolgát avagy külső cselédet nem fog kaphatni, s a mit lsten meg is adott munkás kezek hiányában kénytelen takarítatlanul elveszni hagyni.

A tömeges kivándorlást önjogu egyéneknek az államhatalom nem korlátozza ugyan, melyre egyrészt nálunk a gazdagodási vágy ösztönzi, másrészt kényszeríti a lakosságot a szegénység, mely különösen most rohamosan terjed; de mindazonáltal tekintetbe kell venni az állami hatóságoknak és közegeknek, hogy az ilyféle kivándorlások oly társadalmi elemeket is magokkal ragadnak, melyek még hivatottak, de kötelezettek is a hazának az 1868-ik 40-ik törv. cikkely értelmében fegyverrel szolgálni. Ilyen eseteket nem lehet a hazafiság nevében eltérni s tovább is hallgatólag s beavatkozás nélkül nézni.

Ezeket a közérdek nevében tartoztam tek. szerkesztő urral közölni, mert tudom, hogy ez feltüntetett bajok orvoslásához nagyobb erők is szükségesek mint egyeseké, s ép ez oknál fogva, én az összes erők és társadalmi tényezők hazafiui beavatkozására, önfeláldozó munkásságára apellálok a jelen súlyos viszonyok között. Külföldről segedelmet alig várhatunk, szeretett megyénk tisztelt törvényhatósága első sorban, magas kormányunk másod sorban vannak hivatva a feltüntetett állapotokon segíteni; mert népünkre itt már csak segedellel lehet hatni, s ha már másoktól nem várhatunk ily szorongatott helyzetben segélyt, kövessük a nagy francia nemzetnek jelszavát: „Segíts magadon!”

Sztankay László,
tapolyvidéki közbirtokos.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Weisz József zongora-játszó hangversenyének, mely a Széchenyi-kör pártfogása mellett vasárnap folyó hó 28-án esti fél 8 órakor a városi nagy teremben adatik, műsorozata:

I. Schumann Róbert A-moll hanverseny, a második zongorán kíséri Elischer Károly ur.

II. a) Etude (as-dur) Frédéric Chopintól, b) Nocturne (C-moll) John Friedltől, c) Polonaise (A-dur) Frédéric Chopintól.

III. Volkmann Róbert C-moll sonatája.

IV. a) Preludium és Fuga (C-dur) Bach Sebestyéntől, b) Lento (D-moll) Bethoven D-dur sonatájából.

V. Volkmann R. C-moll hangverseny, a második zongorán kíséri Elischer ur.

Elischer Károly ur szivességéből működik közre.

A zongorák egyikét a Széchenyi-kör, a másikat Dolesall tanár ur volt szives átengedni.

Helyárak: Körszék 1 frt 20 kr. Erkélyszék balra 1 frt 20 kr., jobbra 1 frt. Zártszék 1 frt. Számzothely 80 kr. Belépti-jegy 50 kr. Deák-jegy 30 kr.

Belépti jegyek műsorozattal Fontana ur cukrászdájában és a hangverseny estéjén a pénztárnál kaphatók.

Felkérletnek a kör t. tagjai e jeles megyei származásu zenész hazánkíra iránti részvétőknek mennél nagyobb számban megjelenéssel kifejezést adni.
P. J.

Az angol nyelv tanulása városunkban is úgy mint egész hazánkban mind általánosabban terjed el; e jelenség nagyon is természetes; az angol nyelv a világnyelvek egyik elsője, mely uralmi területére nézve már-már a franciát is túlhaladja, s mely egy minden irányban egyaránt kifejlesztett, mérhetlenül gazdag irodalom kincseit nyitja meg előttünk.

Ezen jelenséggel szemben a városunkban, az angol nyelvtudomány terén rendelkezésre álló tanérek, mennyiségre nézve mindinkább elégteleneknek mutatkoznak. Azon szerencsés helyzetben vagyunk, miszerint közönségünknek e részben igen kedvező fordulatot helyezhetünk kilátásba. Egy kitünő műveltségű született angol hölgy, (ki, mellesleg említve, zene-, rajz- és festésben is oktatást adhat) legközelebb fogja meglátogatni városunkat, s a mennyiben a viszonyok ez elhatározásban megerősítendik, itt maradandóan letelepedni szándékozik.

A Széchenyi-kör idegen nyelvi és irodalmi szakválasztmányának fóladata lévén az idegen nyelvek tanításában közvetítőként lépni fel, meg-ragadjuk ez alkalmat, hogy művelt közönségünk figyelmét a jelzett körülményre fölhevítjük, s egyuttal tudomására hozzuk, miszerint az érkezendő nyelvmesternőtől leckéket venni kívánók akár az alólírottaknál közvetlenül, vagy írásban, akár névjegyeknek a kör helyiségében (a szolgánál) leendő átadása által bármikor jelentkezhetnek.

Eperjes 1879. september 25-én.
Berzeviczy Albert, s. k. Podhorányi Nándor, s. k.
főjegyző. az idegen ny. és irod. szakv. elnöke.

Fővárosi levél.

(Contemporains hongrois. — A megtért nemes. — Magyarok külföldön. — A salata. — A pofon. — Régiségek. — Antigone. — Ujdonságok.)

A váci utcáról már beszéltem egy izben; de ez nem elég, amint azt kedves barátom látod, mert voilá!..! másodizben is fölhozom. A világhírű állatok és emberek mellé oda állították a kirakatban a „contemporains hongrois“-kat. D'Angeri, Gassi, mademoiselle Loisset mellett tündöklenek külön keretben az érdem férfiai. A képek alá francia nyelven írják születési napja, helye és rangja mindegyiknek. Ott van id. Szinyei József, Gyulai Pál, „pooëte hongrois“, itész stb. Le Dr. Florian Römer, a tudós archeolog; Cornél d'Ábrányi, a magyar poéta és szerkesztő; Jókai és sok más. Sokat beszélnek itt és Bécsben a „megtért

magyar nemesről, a kit Tirolban megütött a guta és Bécsbe hozták; ő sohasem szerette a papokat, de miután Bécs professorai, a gróf magány hajóján megadták neki a consilium abeundit a világnak nevezett iskolából; — jegyzőt hoztak; a gróf megírta prózában végrendeletét és halni készült; de még nem engedték; — papot hoztak neki, a gróf ajátatoskodott és úgy megtért, hogy rögtön a hajóra hozatva jegyzőjét, fiókvégrendeletet készített, melyben a „drága“ anyaegyházakra „valamit“ hagyományozott. Azután Pestre hozták, de még él és van remény, hogy megverekszik azokkal, kik azt mondták róla, ez az „örült gróf“, — a megtért nemes!

De nem csak Bécsben képezik a magyarok a beszéd tárgyát, még máshol is ok a nap hősei. Nem tudom melyik járt Lermontov eszébe, midőn „Korunk hőse“ című regényét megírta. Talán a „salátahős“ báró Wodianer? Meglehet. Elég hozzá, hogy Ostendében egy table d'hôte alkalmával szemközt talált ülni b. Wodianer egy fiatal olasz házaspárral. Bevett szokás szerint természetes, hogy a báró ur „kiketirozott“ az olasz hölgygel; de — bevett szokás szerint annyira nekimelegedett, hogy az olasz megsokalva a dolgot, fogta a salátát és — nekivágta az érdemes bárónak, a kinek volt azután mivel megenni a peccenyét! Ennek bizony háboru lesz a vége, mert a báró ur a képviselőház egyik „mameluk“ tagja.

Egyik Radegundban lett híressé akarata elenére. Egy pesti hírlapíró egyik lapban megjegyzést tett a fürdőben lévő lord D-ről: ezt azután egy „magyar“ kapitány visszamondta a lordnak és gyávának nyilvánította, ha a hírlapíró „insinuatíót“ eltűri.

A lord hős akart lenni. Az illető a hölgyek közt volt ép „kuglinál“, midőn a lord berohan és a semmit sem gyanítót fölpofozza. Ez kihívta, amaz elfogadta; megverekedtek; de egyik sem sebesült meg és így mindkettő még az nap odahagyta Radegundot...

A nemzetiben másodszor adták Antigont az „új Szigligeti“ Csiki Gergely fordításában. Kovács mint Kreon remekelt, különösen a tragikus bukásnál, hol a 28-szor előforduló jajt különféle megkapó variációban adta elő.

Sok újdonság lesz ezen idényben. Eredeti termék is, mint Csiki egy darabja, melynek hősei a proletár férfiak és nők lesznek. Jósika „Marinja“ című darabjai és több.

Elsőjén Lear adatik ismét. Már most is roppant érdeklődést mutatnak ez előadás iránt. Én láttam egyszer már, de annak idejében írok majd róla. Addig is Peturral mondom: — „Jó éjszakát!“ *Ruman Ernő.*

Különfélék.

A sárosi képviselőtestület f. évi októberhő elsején, vagyis jövő szerdán, d. u. 3 órákor közgyűlést tartand, melynek tárgysorozata a következő:

1. Elnöki előterjesztvények.
2. Tanácsi előterjesztvény Beőr Vince városi kapitány fizetésének kiszolgáltatása tárgyában.
3. A városi tanács betérjeszti a városunkban foganatosítandó mérnöki munkálatokra hirdetett pályázat eredményét.
4. Özv. Szkala Ignác névű folyamodványa kegydíj megszavazása iránt.
5. Eiszelt Mária, néhai Eiszelt Antal volt v. erdőmester özvegyének hasonlókérvénye.
6. A koldulás megszüntetése tárgyában alkotandó szabályrendeletre vonatkozó tervezetek tárgyalása.

A helybeli kir. kath. főgymnasium a jövő szombaton, október 4-én ő csász. és apost. királyi felségének legmagasb. névünnepe alkalmából haladó istentisztelettel kezdődő iskolai ünnepeket tart, melyre a t. c. szülőket és a nevelés-oktatás barátaikat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

A helybeli jogakademiának ez idő szerint 35 rendes hallgatója van. Ezekből látogatja az első évi tanfolyamot 12, a másodikat 16; a politikai szaktudományokat hallgatják öten, a jogtudományokat ellenben ketten.

Kolossy Miklós, megyénk főjegyzője, tegnapelőtt érkezett vissza körünkbe s újra elfoglalta hivatalos állomását hosszabb betegeskedés után, melynek gyökeres gyógyítása egy kínos műtétet tett szükségessé. — Üdvözljük a közszerzetnek és becsülésnek örvendő férfit körünkben!

A kivándorlás mindig szomorú jelenség, az ürülő országra, minthogy arra mutat, hogy a föld nem képes táplálni lakóit, vagy valamely más politikai, gazdasági kórnak jele; valamint a bevándorlás az ország felvirágzásának jelvénye — nálunk azon áldás kivételével, mely az északi szomszédokból szívárogo be vuklikan kaftánosan, nyomorral küzdő tudatlan népnek még nagyobb bajára, mert élet és erőtlen testeken moh és gomba nem tenyészik. Látnivaló mily nagy szükségünk van egy okos, viszonyainkhoz mért nem általános idegen kaptára vert, honosítási törvényre, mire azonban törvényhozó atyaink az ellenzékes beszédarádások tömbjei között rá nem érnek.

Felette ajánlatos volna a statistica ezen viruló korában, ha a kormány összeiratná a kivándorlók számát, kik pl. 3 év óta hagyták el hazájukat. Bizonyosan váratlan szám jönne napfényre. Így

például a Tapolyvölgy nagy contingenst szolgáltat Amerikának. A múlt héten ugyanis Hanusfalvától Sókutig fekvő néhány falvakból vagy 50 földműves vándorolt ki az Oderbergi vasúttal Tapoly-Bisztráról pedig talán 20 készül. Az odajutás 100 frtba kerül; ezt úgy fedezik azok, kiknek telkeik vannak, hogy a „zsidónak“ adják kamatlat használatba 3 évre, melyet esetleg meg is hosszabbítanak, szerencsés siker esetében visszaváltanak, rossz kimenetkor kezeiben hagyják. Vigasztaló az, hogy a legfőbb kivándorlóknál a cél nem ott maradni, de pénzt keresni és visszajönni, mi leg többjének sikerül is. Vannak, kik másod sőt harmadizben mennek az északi államokba vissza, a mi bizonyos agentának látszik lenni, mivel ezek ismervén az utakat és módokat mindig egy csoport unjoncot visznek magukkal.

Nagyon elharapódzott azon visszaélés, elvonni magát a katonaszkodás alól, kik kiküldik 20 évhez közlő ifjait, hogy 3-4 évet ott töltvén, szerencsés esetben ott maradjanak, rosszul menvén a Gschäft, mint „Amerikai polgárok“ visszajöjének, büntetlen kijátszák a törvényt s másokat hagyván maguk helyett véruket ontani. Valóban megfoghatatlan, hogy az ily államelleni bűnökre szolgáló viszonyok megszüntetésére nincs a két állam közt conventió!

Nagyszerű látvány. Egy majdnem félhold nagyságu pompás meteor volt látható szeptember 19-én 3/4 11 órákor épen városunk felett, megvilágítva azt 3 másodpercig tartó vakító nappali fényvel. Iránya dél-k-ész-ny. felé. Legnagyobb fényének eltűnte után 125-ik másodperc számlálásánál volt hallható a távol, tompa, de mégis retentő nagy dörej. Miből következik, hogy városunk felett körülbelül 5/2 mértföldnyi magasságban detonált.

Farkasok. Sáros- és Zemplénmegyében is pusztítanak a farkasok, s ugyancsak mély részvétet keltenek az amugy is nyomorral küzdő nép panasza. Csak a Klauzura (Stavi) szegény községnek kára többre megy 700 irtnál, t. i. utóbbi 20 nap alatt megöltek és megették a farkasok: 4 lovat, 7 tinót, 6 disznót és 40 libát. A község körül fekvő erdőkben pedig özekeket is pusztítanak, a mint erről az imitt-amott heverő fejek tanuskodnak. Egy ottani erdőkerülő múlt héten két vaddisznófejet is talált.

Pohl Károly, miskolczi vasuti vendéglőst, ki azelőtt városunkban is volt s kire t. olvasóink bizonyára még emlékezni fognak — a kassai lapok értesülése szerint — azon baleset érte, hogy midőn e napokban másodmagával gyalog ment be Miskolcra, őt utközben a kukoricások mellett valaki megsebesítette.

Jellemző — írja a „Felv. közlöny“ — hogy egy serét a nyelvébe, több a kezébe furdott.

Haláleset. F. é. szeptemberhő 24-én Maléter Gyuláné, szül. Papczun Zsuzsanna halt meg élete 49-ik évében hosszas betegeskedés után.

A kassai színházban Krecsányi Ignác társulata f. é. októberhő 4-én Wilkie Collins „Magdolna“ című drámájával nyitja meg előadásai sorát.

Pikáns jelenet egy amerikai vasuti hálókocsiban. Az indianapolis-st.-louis-vasut egyik hálókocsiban festői ecsetre méltó jelenet folyt le a multkor. Ejfélt után két órákor az utasokat egy nő segélykiáltása ébresztette fel. A kocsi közepén ágyának szélén egy fiatal nő ült, s könyezve beszélt el, hogy egy férfi akart az ő ágyába mászni. Azt hiszi, mondá, hogy ugyanaz, ki előtte való este mindenképp magára akarta vonni figyelmét. A férfi úgy adta elő a dolgot, hogy felkelt vizet inni s a kocsi zökkenése a nő ágyára dobta. E melegséget a közönség természetesen nem fogadta el. A fiatal nő e közben vánkosa alá nyult, onnan egy revolvert huzott elő, s a férfit kényszeríté, hogy térdenállva, hálókocsban kérjen tőle bocsánatot színtén a hálókocsban körülálló közönség nagy mulatságára.

Fa-óriás hazánkban. A bajmóci (Bajmóc mezőváros Nyitra megyében) várkastély kertjében áll egy vén hársfa, melyet trencsényi Csák Máté, Bajmóc várának egykori ura ültetett 1301-ben, vagyis III-ik Endre, az Árpád ház végső utódának halála után. — Nagy Lajos leánya Mária e hársfa alatt országgyűlést tartván, a kormányt Zsigmondnak adta át. — V-ik László alatt, a husziták itt tartották lázító szónoklataikat. — Mátyás király pedig e hársfa árnyékában nem egyszer adott fényes lakomát. — Kerülete három öl. Körülövedző falócája 50 embernek kényelmes helyet ad. Ágai és galyai a vihar ellen erős vaskapcsokkal vannak megerősítve. Bajmóc várának jelenlegi ura gróf Pálffy Ferenc, e történetileg nevezetes hársfára igen nagy gondot fordít. „V. L.“

Egy újkor Shylok. A bécsi arzenal tüzér hadapród iskolájából 30 növendéket „könnyelmű adóságcsinálás miatt“ kiutasítottak. A fiatal emberek, kiknek jövőjét lelketlen uszorások tönkretették, összesen 36,000 frt etejéig irtak alá kötelezvényeket, mely összegből azonban tizenötön nem kaptak többet, mint 900 frtot (tehát személyenként átlag 60 frtot) a másik 15 fiatal ember csak kezes volt. Ez adósságot 2-3 évvel ezelőtt csinálták és a kamatok és kamatok kamatai által nőtte ki magát 900 frtról 36,000 frtra.

Irodalom. Mehner Vilmos budapesti könyvkereskedőnél megjelenő „Képes lapok“ 24. füzeté következő változatos és érdekes tartalommal jelent

meg: A bosszú. Beszély. Brankovics Györgytől. Vége. — Egy hang. Elbeszélés. Itra Jensen Vilmos. (Folyt.) — Prolog az „Arrogante“-ünnepeyre. Várad Antalól. — A matröz hitvese. Költemény. Erdélyi Bélától. — Az öreg ház. Pasqué Ernő beszélye. (Folyt.) — Szervác és Pankrácz. Galicziai történet. Irta: Sacher-Masoch. — Spinetta császárnője. Beszély az olasz népeletből. Irta: Heyse Pál. (Vége.) — A nemes kövek. Báró Szuttner Károlytól. — A lombok alatt. — XII. Károly svéd király halála. — Embervadászat Afrikában. — Marabu küzdelme hyénákkal. — Geyzer vidék Észak-Amerikában. — Kutya-macska-komédia. — Jellemző mondások. Közli Borsody Kálmán. — Különfélék. — Apróságok. — Gondolatok. — Talányok. — Szerkesztői üzenetek. — Képek. A lombok alatt. — XII. Károly svéd király halála. — Embervadászat Afrikában. — Marabu küzdelme hyénákkal. — Geyzer vidék. — Kutya-macska-komédia. (Több kép).

Teljes hajkihullás ijedség következtében. Fredet tr, Lyonban egy 17 éves leányt mutatott be közelebb, kinek előbb igen dús 95 cm. hosszú szőke haja volt, de 1875. márc. 30-án egy szobatorozat beomlása folytán, hol biztos halálát lelhetne volna, nagyon megijedt, anélkül azonban, hogy rajta valami ideges tünetek mutatkoztak volna ezen eset után, legfeljebb, hogy azon éjjel erős főfájást érzett. Másnap szokatlan izgatottságot és pouritust érzett, de ezen tünetek csakhamar elmúltak és csupán erős viszketegség állott be a fejbőrön. Már április 2-án azt vette észre fésülés közben, hogy igen sok haj marad a fésű fogai közt s midőn egész csomó haját kissé meghuzott feje tetején, az kezében maradt, s helyén gyermek tenyérnyi mezitelen bőr maradt. Három nap alatt nemcsak fején levő haja hullott ki egészen, de testének többi részein is, míg az általános állapot egészen jó volt. Azóta 3 év mult el anélkül, hogy legkisebb nyoma mutatkoznék annak mintha ezen hatatlanság megszűnni akarna s minden külső meg belső gyógyítás egészen sikertelen volt.

Nyiltér.

Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal semmi felelősséget a szerkesztő.

Tekintetes szerkesztő ur! E lapok f. é. 39-ki számában Usz Antal tb. szbirói segéd „aláírásával“ megjelent igazolást saját reputatiom érdekében hallgatással nem mellőzhetem.

Beismeri tévedését, és ennek mentegetésére hosszú védelmet farag a nélkül, hogy bárkit is meggyőzne. Ha „hivatalvezető“ kerülje jövőben a tévedést.

Cikkező védelméhez egyáltalán nem tartozó s igen hiányos statisztikai adatot hoz föl, mintha én tőle birói tisztem 113 napi tartama alatt 250 drb. „rendeletet“ (talán meghagyást) kaptam volna és négyszer annyi sürgetést, mely számot összeadva szép számtani művelet kerül ki. Ha tehát velem ennyi dolga volt, mennyi lehetett még a többi 77 biróval? s hogy győzhette azt?

Ez talán abban is találja indokát, mert Usz uram szeret velem correspondeálni. Ezen esetben nem értem, miért nem szeret „aláírt“ cikkeket polemizálni? Aztán meg még sokat is irhatna! kérem tessék! ön még fiatal ember, ne engedje, hogy ismerettára a túlbőségéből végegyengülésbe menjen át.

Én soha se tettem, s tenni nem is fogom, hogy akármely közhivatal tekintélyét sértsem, az az iránti bizalom s tisztelet fentartását a közérdek követeli, ez ellen pedig véteni sem fogok. Ezen cél vezérelt akkor is, a midőn Zborón a birói állást elfogadtam. Megfelelek-e a körömbé vágó teendőknél vagy sem, ez más lapra tartozik.

Én Usz uram hazafiságát kétségbe akár jó, akár rossz irányban nem vontam, annak megbiró-lását felesleges volt „hivatottabb“ egyénekre bízni. Én is bezárom a vitát azzal „si tacuisses, philosophus mansisses.“

Zboró, 1879. szeptemberhő 23-án.

Toszt Károly.

Köszönet.

Legforróbb köszönetemnek nyilvánítására ösztönözve érzem magamat Dr. Glück Ármin ur, pályaorvosunk irányában azon önfeláldozó gyógykezelése és gondviseléseért, melyben súlyosan megbetegedett feleségemet hetekig részesítette. Ismert orvosi ügyességén kívül sok szorgalmat, békétűrést és rokonszenvet tanusított.

Ezen alkalommal köszönetemet fejezem ki Dr. Reiss S. pályaförvos urunknak is, ki szemlézeti útjában még késő éjjel nehéz betegemhez fáradozott.

Isten áldja meg, mind a két orvos urat, hogy emberszerető működésüket még hosszú évsoron át folytathassák!

Mező-Laborczon, 1879. szeptemberhő 15-én.

Kisilewski József,

az I. magyar-gácországi vasut pályafelügyelője

Szerkesztői üzenetek.

R. E. Budapest. Magánlevelet írunk.

R. G. Budapest. Kerjük a „Sz-k“ kérdéses számát.

magyar nemesről, a kit Tirolban megütött a guta és Bécsbe hozták; ő sohasem szerette a papokat, de miután Bécs professorai, a gróf magány hajóján megadták neki a consilium abundit a világnak nevezett iskolából; — jegyzőt hoztak, a gróf megírta prózában végrendeletét és halni készült; de még nem engedték; — papot hoztak neki, a gróf ajátatoskodott és úgy megtért, hogy rögtön a hajóra hozatva jegyzőjét, fiókvégrendeletet készített, melyben a „drága“ anyaegyházakra „valamit“ hagyományozott. Azután Pestre hozták, de még él és van remény, hogy megverekszik azokkal, kik azt mondták róla, ez az „örült gróf“, — a megtért nemes!

De nem csak Bécsben képezik a magyarok a beszéd tárgyát, még máshol is ők a nap hősei. Nem tudom melyik járt Lermontov eszébe, midőn „Korunk hőse“ című regényét megírta. Talán a „salátahős“ báró Wodianer? Meglehet. Elég hozzá, hogy Ostendében egy table d'hôte alkalmával szemközt talált ülni b. Wodianer egy fiatal olasz házaspárral. Bevett szokás szerint természetes, hogy a báró ur „kiketirozott“ az olasz hölgygel; de — bevett szokás szerint annyira nekimelegedett, hogy az olasz megsokalva a dolgot, fogta a salátát és — nekivágta az érdemes bárónak, a kinek volt azután mivel megenni a peccenyét! Ennek bizony háboru lesz a vége, mert a báró ur a képviselőház egyik „mameluk“ tagja.

Egyik Radegundban lett híressé akarata elenére. Egy pesti hírlapíró egyik lapban megjegyzést tett a fürdőben lévő lord D-ről: ezt azután egy „magyar“ kapitány visszamondta a lordnak és gyávának nyilvánította, ha a hírlapíró „insinuatíót“ eltűri.

A lord hős akart lenni. Az illető a hölgyek közt volt ép „kuglinál“, midőn a lord berohan és a semmit sem gyanítót fölpofozza. Ez kihívta, amaz elfogadta; megverekedtek; de egyik sem sebesült meg és így mindkettő még az nap odahagyta Radigundot...

A nemzetiben másodszor adták Antigonét az „új Szigligeti“ Csiki Gergely fordításában. Kovács mint Kreon remekelt, különösen a tragikus bukásnál, hol a 28-szor előforduló jajt különféle megkapó variációban adta elő.

Sok újdonság lesz ezen idényben. Eredeti termék is, mint Csiki egy darabja, melynek hősei a proletár férfiak és nők lesznek. Jósika „Marinja“ című darabjai és több.

Elsőjén Lear adatik ismét. Már most is roppant érdeklődést mutatnak ez előadás iránt. Én láttam egyszer már, de annak idejében írok majd róla. Addig is Peturral mondom: — „Jó éjszakát!“ *Ruman Ernő.*

Különfélék.

A sárosi képviselőtestület f. évi októberhő elsején, vagyis jövő szerdán, d. u. 3 órakor közgyűlést tartand, melynek tárgysorozata a következő:

1. Elnöki előterjesztvények,
2. Tanácsi előterjesztvény Beőr Vince városi kapitány fizetésének kiszolgáltatása tárgyában.
3. A városi tanács betérjeszti a városunkban foganatósítandó mérnöki munkálatokra hirdetett pályázat eredményét.
4. Özv. Szkala Ignác névelőintézményének megújítása iránt.
5. Eiszelt Mária, néhai Eiszelt Antal volt v. erdőmester özvegyének hasonnemű kérvénye.
6. A koldulás megszüntetése tárgyában alkotandó szabályrendeletre vonatkozó tervezetek tárgyalása.

A helybeli kir. kath. főgymnasium a jövő szombaton, október 4-én ő csász. és apost. királyi felségének legmagasb névünnepe alkalmából háládó istentisztelettel kezdődő iskolai ünnepélyt tart, melyre a t. c. szülőket és a nevelés-oktatás barátaikat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

A helybeli jogakademiának ez idő szerint 35 rendes hallgatója van. Ezekből látogatja az első évi tanfolyamot 12, a másodikat 16; a politikai szaktudományokat hallgatják öten, a jogtudományokat ellenben ketten.

Kolossy Miklós, megyénk főjegyzője, tegnapelőtt érkezett vissza körünkbe s újra elfoglalta hivatalos állomását hosszabb betegeskedés után, melynek gyökeres gyógyítása egy kínos műtétet tett szükségessé. — Üdvözljük a közszerzetnek és becsülésnek örvendő férfit körünkben!

A kivándorlás mindig szomorú jelenség, az ürülő országra, minthogy arra mutat, hogy a föld nem képes táplálni lakóit, vagy valamely más politikai, gazdasági kórnak jele; valamint a bevándorlás az ország felvirágzásának jelvénye — nálunk azon áldás kivételével, mely az északi szomszédokból szívárogo be vuklikan kaftánosan, nyomorral küzdő tudatlan népünk még nagyobb bajára, mert élet és erőteljes testeken moh és gomba nem tenyészik. Látnivaló mily nagy szükségünk van egy okos, viszonyainkhoz mért nem általános idegen kaptára vert, honosítási törvényre, mire azonban törvényhozó atyaink az ellenzékes beszédarádások tömbjei között rá nem érnek.

Felette ajánlatos volna a statistica ezen viruló korában, ha a kormány összeírtná a kivándorlók számát, kik pl. 3 év óta hagyták el hazájukat. Bizonyosan váratlan szám jönne napfényre. Így

például a Tapolyvölgy nagy contingenst szolgáltat Amerikának. A múlt héten ugyanis Hanusfalvától Sókutig fekvő néhány falvakból vagy 50 földmives vándorolt ki az Oderbergi vasúttal Tapoly-Bisztráról pedig talán 20 készül. Az odajutás 100 frtba kerül; ezt úgy fedezik azok, kiknek telkeik vannak, hogy a „zsidónak“ adják kamatol használatba 3 évre, melyet esetleg meg is hosszabbítanak, szerencsés siker esetében visszaváltanak, rossz kimenetkor kezeiben hagyják. Vigasztaló az, hogy a legfőbb kivándorlóknál a cél nem ott maradni, de pénzt keresni és visszajönni, mi legfőbbjének sikerül is. Vannak, kik másod sőt harmadizben mennek az éjszaki államokba vissza, a mi bizonyos agentianak látszik lenni, mivel ezek ismervén az utakat és módokat mindig egy csoport unjoncot visznek magukkal.

Nagyon elharapódzott azon visszaélés, elvonni magát a katonaszkodás alól, kik kiküldik 20 évhez közeleget ifjait, hogy 3 4 évet ott töltsen, szerencsés esetben ott maradjanak, rosszul menvén a Gschäft, mint „Amerikai polgárok“ visszajöjének, büntetlen kijátszák a törvényt s másokat hagyván maguk helyett véreket ontani. Valóban megfoghatatlan, hogy az ily államelleni bűnökre szolgáló viszonyok megszüntetésére nincs a két állam közt conventió!

Nagyszerű látvány. Egy majdnem félhold nagyságu pompás meteor volt látható szeptember 19-én 3/4 11 órakor épen városunk felett, megvilágítva azt 3 másodpercig tartó vakító nappali fényvel. Iránya dél-k.-ész.-ny. felé. Legnagyobb fényének eltűnése után 125-ik másodperc számlálásánál volt hallható a távol, tompa, de mégis retentő nagy dörej. Miből következik, hogy városunk felett körülbelül 5/2 mértföldnyi magasságban detonált.

Farkasok. Sáros- és Zemplénmegyében is pusztítanak a farkasok, s ugyancsak mély részvétet keltenek az amugy is nyomorral küzdő nép panasza. Csak a Klauzura (Stavi) szegény községnek kára többre megy 700 irtnál, t. i. utóbbi 20 nap alatt megölték és megették a farkasok: 4 lovat, 7 tinót, 6 disznót és 40 libát. A község körül fekvő erdőkben pedig özekeket is pusztítanak, a mint erről az imitt-amott heverő fejek tanuskodnak. Egy ottani erdőkerülő múlt héten két vaddisznófejet is talált.

Pohl Károly, miskolczi vasuti vendéglóst, ki azelőtt városunkban is volt s kire t. olvasóink bizonyára még emlékezni fognak — a kassai lapok értesülése szerint — azon baleset érte, hogy midőn e napokban másodmagával gyalog ment be Miskolcra, őt utközben a kukoricások mellett valaki megsebesítette.

Jellemző — írja a „Felv. közlöny“ — hogy egy serét a nyelvébe, több a kezébe furdott.

Haláleset. F. é. szeptemberhő 24-én Maléter Gyuláné, szül. Papczun Zsuzsanna halt meg élete 49-ik évében hosszas betegeskedés után.

A kassai színházban Krecsányi Ignác társulata f. é. októberhő 4-én Wilkie Collins „Magdolna“ című drámájával nyitja meg előadásai sorát.

Pikáns jelenet egy amerikai vasuti háló-kocsiban. Az indianapolis-st.-louis-vasut egyik hálótermében festői ecsetre méltó jelenet folyt le a multkor. Éjfél után két órakor az utasokat egy nő segélykiáltása ébresztette fel. A kocsi közepén ágyának szélén egy fiatal nő ült, s könyezve beszélt el, hogy egy férfi akart az ő ágyába mászni. Azt hiszi, mondja, hogy ugyanaz, ki előtte való este mindenképp magára akarta vonni figyelmét. A férfi úgy adta elő a dolgot, hogy felkelt vizet inni s a kocsi zökkenése a nő ágyára dobta. E melegséget a közönség természetesen nem fogadta el. A fiatal nő e közben vánkosa alá nyult, onnan egy revolvert huzott elő, s a férfit kényszeríté, hogy térdnélállva, hálóingben kérjen tőle bocsánatot szintén a hálóingben körülálló közönség nagy mulatságára.

Fa-óriás hazánkban. A bajmóci (Bajmóc mezőváros Nyitra megyében) várkastély kertjében áll egy vén hársfa, melyet trencsényi Csák Máté, Bajmóc várának egykori ura ültetett 1301-ben, vagyis III-ik Endre, az Árpádház végső utódának halála után. — Nagy Lajos leánya Mária e hársfa alatt országgyűlést tartván, a kormányt Zsigmondnak adta át. — V-ik László alatt, a husziták itt tartották lázító szónoklataikat. — Mátyás király pedig e hársfa árnyékában nem egyszer adott fényes lakomát. — Kerülete három öl. Körülövedző falócája 50 embernek kényelmes helyet ad. Ágai és galyai a vihar ellen erős vaskapcsokknal vannak megerősítve. Bajmóc várának jelenlegi ura gróf Pálffy Ferenc, e történetileg nevezetes hársfára igen nagy gondot fordít. „V. L.“

Egy ujkori Shylok. A bécsi arzenal tüzér hadapród iskolájából 30 növendéket „könyvelmü adóságcsinálás miatt“ kiutasítottak. A fiatal emberek, kiknek jövőjét lelketlen uszorások tönkre tették, összesen 36,000 frt etejéig irtak alá kötelezvényeket, mely összegből azonban tizenötön nem kaptak többet, mint 900 frtot (tehát személyenként átlag 60 frtot!) a másik 15 fiatal ember csak kezes volt. Ez adósságot 2—3 évvel ezelőtt csináltak és a kamatok és kamatok kamatai által nőtte ki magát 900 frtról 36,000 frtra.

Irodalom. Mehner Vilmos budapesti könyvkereskedőnél megjelenő „Képes lapok“ 24. füzeté következő változatos és érdekes tartalommal jelent

meg: A bosszú. Beszély. Brankovics Györgytől. Vége. — Egy hang. Elbeszélés. Itra Jensen Vilmos. (Folyt.) — Prolog az „Arrogante“, — ünnepléyre. Váradi Antaltól. — A matröz hitvese. Költemény. Erdélyi Bélától. — Az öreg ház. Pasqué Ernő beszélye. (Folyt.) — Szervác és Pankrácz. Galicziai történet. Irta: Sacher-Masoch. — Spinetta császárnője. Beszély az olasz népeletből. Irta: Heyse Pál. (Vége.) — A nemes kövek. Báró Szuttner Károlytól. — A lombok alatt. — XII. Károly svéd király halála. — Embervadászat Afrikában. — Marabu küzdelme hyénákkal. — Geyzer vidék Észak-Amerikában. — Kutya-macska-komédia. — Jellemző mondások. Közli Borsody Kálmán. — Különfélék. — Apróságok. — Gondolatok. — Talányok. — Szerkesztői üzenetek. — Képek. A lombok alatt. — XII. Károly svéd király halála. — Embervadászat Afrikában. — Marabu küzdelme hyénákkal. — Geyzer vidék. — Kutya-macska-komédia. (Több kép).

Teljes hajkihullás ijedség következtében. Fredet tr, Lyonban egy 17 éves leányt mutatott be közelebb, kinek előbb igen dús 95 cm. hosszú szőke haja volt, de 1875. márc. 30-án egy szobatorozat beomlása folytán, hol biztos halálát lelhetne volna, nagyon megijedt, anélkül azonban, hogy rajta valami ideges tünetek mutatkoztak volna ezen eset után, legfeljebb, hogy azon éjjel erős főfájást érzett. Másnap szokatlan izgatottságot és pouritust érzett, de ezen tünetek csakhamar elmúltak és csupán erős viszketegség állott be a fejbőrön. Már április 2-án azt vette észre fésülés közben, hogy igen sok haj marad a fésű fogai közt s midőn egész csomó haját kissé meghuzott feje tetején, az kezében maradt, s helyén gyermek tenyérnyi mezitelen bőr maradt. Három nap alatt nemcsak fején levő haja hullott ki egészen, de testének többi részein is, mig az általános állapot egészen jó volt. Azóta 3 év mult el anélkül, hogy legkisebb nyoma mutatkoznék annak mintha ezen hajatlanság megszűnni akarna s minden külső meg belső gyógyítás egészen sikertelen volt.

Nyiltér.

Az e rovat alatt közöltétek nem vállal semmi felelősséget a szerkesztő.

Tekintetes szerkesztő ur! E lapok f. é. 39-ki számában Usz Antal tb. szbirói segéd „aláírásával“ megjelent igazolást saját reputatiom érdekében hallgatással nem mellőzhetem.

Beismeri tévedését, és ennek mentegetésére hosszú védelmet farag a nélkül, hogy bárkit is meggyőzne. Ha „hivatalvezető“ kerülje jövőben a tévedést.

Cikkező védelméhez egyáltalán nem tartozó s igen hiányos statistikai adatot hoz föl, mintha én tőle birói tisztem 113 napi tartama alatt 250 drb. „rendeletet“ (talán meghagyást) kaptam volna és négyszer annyi sürgetést, mely számot összeadva szép számtani művelet kerül ki. Ha tehát velem ennyi dolga volt, mennyi lehetett még a többi 77 biróval? s hogy győzhette azt?

Ez talán abban is találja indokát, mert Usz uram szeret velem correspondeálni. Ezen esetben nem értem, miért nem szeret „aláírt“ cikkekkel polemizálni? Aztán meg még sokat is irhatna! kérem tessék! ön még fiatal ember, ne engedje, hogy ismerettára a túlbőségből végegyengülésbe menjen át.

Én soha se tettem, s tenni nem is fogom, hogy akármely közhivatal tekintélyét sértsem, az az iránti bizalom s tisztelet fentartását a közérdek követeli, ez ellen pedig véteni sem fogok. Ezen cél vezérelt akkor is, a midőn Zborón a birói állást elfogadtam. Megfelelek-e a körömbé vágó teendőknél vagy sem, ez más lapra tartozik.

Én Usz uram hazafiságát kétségbe akár jó, akár rossz irányban nem vontam, annak megbírlását felesleges volt „hivatottabb“ egyénekre bízni. Én is bezárom a vitát azzal „si tacuisses, philosophus mansisses.“

Zboró, 1879. szeptemberhő 23-án.

Toszt Károly.

Köszönet.

Legforróbb köszönetemnek nyilvánítására ösztönözve érzem magamat Dr. Glück Ármin ur, pályaorvosunk irányában azon önfeláldozó gyógykezelése és gondviseléseért, melyben súlyosan megbetegedett feleségemet hetekig részesítette. Ismert orvosi ügyességén kívül sok szorgalmat, békétürést és rokonszenvet tanusított.

Ezen alkalommal köszönetemet fejezem ki Dr. Reiss S. pályaförvos urunknak is, ki szemlézeti utjában még késő éjjel nehéz betegemhez fáradozott.

Isten áldja meg, mind a két orvos urat, hogy emberszerető működésüket még hosszú évsoron át folytathassák!

Mező-Laborczon, 1879. szeptemberhő 15-én.

Kisilewski József,

az I. magyar-gácsországi vasut pályafelügyelője

Szerkesztői üzenetek.

R. E. Budapest. Magánlevelet írunk.

R. G. Budapest. Kerjük a „Sz—k“ kérdéses számát.

Eperies, den 25. September.

Wenn wir die materielle Lage, in welcher sich die Bevölkerung, namentlich auf dem Lande gegenwärtig befindet, in Betracht ziehen, und sehen, wie der Pauperismus von Tag zu Tag zunimmt, so können wir uns der Ueberzeugung nicht verschließen, daß wir einem Abgrunde entgegengehen, falls wir nicht alle uns zu Gebote stehenden Mittel ergreifen, um der in nächster Nähe befindlichen schiefen Ebene zu entkommen, auf welche wir sonst gerathen, und auf welcher es dann nothwendigerweise mit rapider Schnelligkeit abwärts gehen muß.

Eine wunde Stelle am Körper unseres Gemeinwehens bilden die allzugroßen Abgaben, welche von Seite der Staatsbürger zu leisten sind. Es ist wahr daß sich an der Größe der Steuern gegenwärtig bloß sehr wenig zum Bessern ändern ließe, weil die Zeitverhältnisse heute eben derart beschaffen sind, daß es als höchste patriotische Pflicht gelten muß, die Steuern mit möglichster Pünktlichkeit zu bezahlen.

Es gibt aber nicht Steuern bloß, welche Gegenstand von bitteren Klagen sind; sondern wir haben auch ein Steuersystem und dieses letztere ist eben dasjenige, welches noch viel mehr Anlaß zu vielfachen Klagen gibt, welche das Land von Süden bis Norden, von Ost bis West erfüllen.

Und dieser Punkt ist es, an welchem zu ändern wäre, um das Los der Steuerzahler einer Besserung zuzuführen.

Wenn schon nun auch die großen Steuerlasten unter den vorherrschenden Zeitverhältnissen nicht zu vermindern sind, so könnte doch die andere, nicht minder große und unerträgliche Belastung, jene nämlich, welche in dem Eintreibungssystem liegt, erleichtert werden, da ansonst die Befürchtung nahe liegt, daß ein Theil der Bevölkerung bald außer Stande sein wird seinen Steuerpflichten nachzukommen.

Wir wollen jetzt nicht erörtern, inwiefern die Bevölkerung an ihrer Verarmung selbst Schuld trägt, so viel ist aber gewiß, daß das gegenwärtige Steuersystem nicht dazu geeignet ist, um den allgemeinen Wohlstand zu fördern.

Man möge nur in Erwägung ziehen, um welche Summen die Steuerlasten durch die Steuererfahrungen erhöht werden und welchen empfindlichen Verlust die Steuerzahler in Folge der häufigen Verkürzungen unter dem Werthe und Schätzungspreise ausgelegt sind, und man wird zu dem Schlusse gelangen, daß jede, auch die geringste Erleichterung, welche den Steuerzahlern in dieser Richtung geboten wird, eine Wohlthat für dieselben ist.

Es fragt sich nun auf welche Weise diese Erleichterung bewerkstelligt werden könnte.

Der Obergespan des Marmaroscher Komitates hat in dieser Beziehung einen Schritt gethan, welcher geeignet ist, uns dem Ziele näher zu bringen, indem er höheren Ortes erwirkte, daß jenen Steuerzahlern des erwähnten Komitates, welche ihre Abgaben bei den Gemeinden zu entrichten haben, gestattet wurde, ihre diesjährige Steuer nicht auf einmal, oder zu vier gleichen Theilen entrichten zu müssen, sondern in monatlichen Raten abtragen zu können.

Die Einzahlung geringerer Beiträge, wie solche auf je einen Monat entfallen, ist für den betreffenden Steuerzahler jedenfalls weniger drückend als wenn ein größerer Quartals-Betrag auf einmal zu erlegen ist.

Wenn nun dem Contribuanten irgend ein Vortheil geboten wird, welcher ihm die Erfüllung der ohnehin an und für sich sauern Pflicht so wesentlich erleichtert, steht es auch zu erwarten, daß er sich dieses Vortheiles bedienen werde.

Hieraus folgt, daß die Zahl der sonst unausbleiblichen Steuererfahrungen, welche jetzt so häufig vorkommen und sozusagen an der Tagesordnung sind, sich voraussichtlich verringern würde und wäre schon dies an und für sich eine schätzenswerthe Wohlthat, welche namentlich unserem verarmenden Landvolke manche bittere Stunde ersparen würde.

Dem Obergespan des Marmaroscher Komitates ist es gelungen, sein Komitat dieses Vortheiles theilhaftig zu machen, in Folge dessen die Landbevölkerung in den Stand gesetzt wurde, ihre Abgaben im Verhältnisse ihres Erwerbes ratenweise zu entrichten.

Die Vortheile jedoch, die bloß den Bürgern eines kleinen Theiles des Landes geboten werden, sind zwar denselben nützlich und förderlich, das ganze übrige Land hingegen muß sich fragen, daß Maßregeln, welche in einem Komitate als unerträglich anerkannt werden, nicht auch im ganzen Lande, den Interessen des allgemeinen Wohles entsprechend abgeändert werden sollten.

Wahrlich die Steuerlasten und öffentlichen Abgaben haben eine bedenkliche Höhe erreicht; was aber denselben unerträglich und wie zu befürchten steht, — wohl bald auch unerträglich machen wird, das ist, wie gesagt, das heutige Steuersystem, dessen endliche Abänderung allerorts sehnlichst, doch wie es scheint vorläufig leider hoffnungslos gewünscht wird.

Richter und Vertheidiger in England.

Eine der erfreulichsten Seiten der englischen Rechtspflege bildet das ungetrübte, geradezu harmonische Verhältniß zwischen dem Richter- und dem Advokatenstande.

Ein Fall, der geeignet ist, dieses gegenseitige

Verhältniß zu illustriren, spielte sich vor mehreren Wochen vor den Assisen zu Warwick ab.

Lucy Bell, die Frau eines angesehenen, in den besten Vermögensverhältnissen lebenden Landgeistlichen, hatte sich gegen einer Reihe ihr zu Last gelegter Diebstahle zu verantworten. Der Fall erregte gerechtes Aufsehen.

Die Angeklagte hatte nämlich verschiedene Modemagazine besucht, daselbst Kleinigkeiten gekauft und unmittelbar nachdem sie die Locale verlassen hatte, constatirte man Abgänge an werthvollen Waaren, wie Spitzen und Seidenstoffen; man konnte sich dies nicht erklären, bis man auf die Angeklagte aufmerksam geworden, in dem Magazin, das sie zuletzt besuchte, scharf beobachtend, sie gerade in dem Augenblicke ertappte, als sie eine Partie Handschuhe unter ihren Schawl verschwinden lassen wollte. Verschiedene Versuche den Fall zu unterdrücken, waren erfolglos, und so mußte denn die junge Frau (sie war ein Jahr verheiratet und von letzterer Schönheit) sich wegen dieser schimpflichen Anklage verantworten.

Die unter Assistenz ihres Vertheidigers Q. C. Mr. Croft erschienene Angeklagte plaidirt „Nichtschuldig“. Die vernommenen Zeugen bestätigten im Wesentlichen den Inhalt der Anklage. Gegenüber den festgestellten Thatsachen konnte nur noch das Motiv in Betracht kommen, welches die Angeklagte bei ihren Entwendungen leitete. Habsucht schien durch ihre Vermögenslage ausgeschlossen, und doch wiesen andererseits manche Umstände darauf hin, daß Pugsucht und Eitelkeit die Triebfedern ihres Handelns gewesen.

In einem berechneten Appell an die Geschwornen suchte nun Mr. Croft seine Klientin damit zu retten, daß er jene durch die neuere Wissenschaft und Erfahrung längst über Bord geworfene „Diebstahlsmanie“ heranzog und wörtlich unter Anderen bemerkte: „Ich erblicke in der Handlungsweise der Angeklagten kein vernünftiges Motiv. Kann sie daher anders als in unzurechnungsfähigem Zustande gehandelt haben? Sie leidet eben an jener Manie, der wir nicht selten bei ganz unbescholtene Personen begegnen, zu stehen.“

Vorsitzender Richter: Mr. Croft, ich bedauere, Sie unterbrechen zu müssen, allein ich darf nicht zugeben, daß eine Theorie hierangezogen wird, die im Allgemeinen nach dem Rechte unseres Landes und nach meiner Erfahrung unrichtig, und die für den einzelnen Fall, in welchem man sich auf sie berufen wollte, durch beweisende Thatsachen festgestellt werden müßte. — Vertheidiger: Mylord, ich habe das Recht und die Freiheit der Vertheidigung.

Vorsitzender: Die anzutasten kein englischer Richter wagen würde — allein ich muß die Grenzen respectirt wissen, die das Gesetz Ihnen selbst dicitirt.

Vertheidiger: Wie weit diese Grenzen reichen, habe ich doch wohl zunächst zu beurtheilen.

Vorsitzender: Gewiß wird der Tact des Vertheidigers des Ausschlag geben; ich habe jedoch darüber zu wachen, daß nicht verderbliche Rechtsanschauungen die Geschwornen verwirren. Ich unterscheide zwischen einem geistig gefunden und einem geisteskranken Menschen, kann mich aber damit nicht einverstanden erklären, daß jemand geistig gesund und nur in Rücksicht auf gewisse Handlungen für geisteskrank dargelegt werden soll.

Vertheidiger: Mylord, es ist mein Recht und meine Pflicht, ich meinerseits glaube an solche partielle Normen. Es steht Euer Lordschafft frei, in der Rechtsbelehrung Ihre Auffassung der meinigen entgegenzusetzen, es steht Ihnen aber nicht das Recht zu, mich in meinen Auseinandersetzungen beschränken zu wollen.

Vorsitzender: Ich habe Ihnen meine Ansicht dargelegt. Erlauben Sie hienach, diese Ausführungen aufrechtzuerhalten zu sollen, so werde ich nichts weiter bemerken. Ich müßte es nur sehr bedauern.

Vertheidiger (nach einer Pause): Mylord, ich ziehe die Ausführungen, die Ihr Mißfallen erregten, zurück.

Vorsitzender: Sie handeln ebenso klug wie würdevoll.

Der Vertheidiger rath nun seiner Klientin, auf „Schuldig“ zu plaidiren. Dieses geschieht, worauf der Richter das Urtheil fällt, indem er bezüglich des Ausmaßes der Strafe u. A. bemerkt: „Ihr ehrenwerther Vertheidiger vermochte Sie zwar nicht ganz vor Strafe zu retten, allein der Gerichtshof glaubt seinen berechneten Argumenten sich nicht verschließen zu sollen, indem er Ihre Strafe nach Kräften mildert.“ Die Angeklagte wird zu einer zweimonatlichen Gefängnißstrafe verurtheilt.

Tagesneuigkeiten.

Communes. Am 1. Oktober l. J. findet eine Sitzung der städtischen Repräsentanz statt, deren Tagesordnung wir an anderer Stelle veröffentlichen.

Wer wird Eperies nivelliren und den Canalisationsplan anfertigen? Das ist die Frage deren Beantwortung zahlreiche Ingenieure, aus allen Gegenden des Landes die diesbezüglich Offerte eingereicht haben, mit Spannung entgegensehen.

Die Dfektverhandlung fand am 15. d. M. statt und ist es der nächsten Generalversammlung der Stadtrepräsentanz vorbehalten, den Antrag, welcher sich derselben als annehmbarster und vortheilhaftester präsentieren wird, anzunehmen und die obige Frage zu beantworten.

Eine interessante Erfindung. Alfred Renée in Stettin hat ein klingendes Orgelpedal von 27 Tasten konstruirt, welches sich an jedem Klavirinstrument mit

Leichtigkeit anbringen und ebenso leicht wieder abnehmen läßt. Geübtere Klavierspieler können sich durch diese neue Construction den Genuß verschaffen die Orgelcompositionen der großen Meister auf dem Klavier ohne Hilfe des Balgretters auszuführen. Das Instrument und die Spielart desselben leidet durch Anbringung des Pedals keinen Schaden. Weiteres darüber, Briefe, photogr. Abbildungen zeigt aus Gefälligkeit die Musik-Abtheilung des Széchenyi-för.

Wasserscheu. Erst jüngst haben wir die Notiz von dem Dahinscheiden eines, von einem wüthenden Hunde Gebissenen, gebracht.

Im Laufe der vergangenen Woche, war abermals ein derartiger trauriger Fall zu verzeichnen. Diesmal war es ein neunjähriger Bursche aus der Umgegend der ebenfalls in Folge des Bisses eines tollen Hundes in Wasserscheu verfallen war. Der Bedauernswerthe wurde von hier in das Kaschauer allgemeine Krankenhaus transportirt, da das hiesige städtische Krankenhaus für derartige Patienten nicht eingerichtet ist. Der Patient konnte den Anblick von Flüssigkeiten nicht ertragen, hatte furchtbare Krampfanfälle zu erleiden, in welchem Zustande sich seiner die Toblsucht bemächtigte.

Während seiner lichten Augenblicke bat er die Aerzte, ihm etwas einzugeben, was seinem Leben und mit diesem zugleich seinen fürchterlichen Leiden ein Ende bereiten würde. Der Unglückliche verschied am 21. d. M.

Angefichts solcher entsetzlicher Fälle ist es gewiß Pflicht der betreffenden Behörden, die strengsten Maßregeln ins Leben zu treten zu lassen, um solchen fürchterlichen Eventualitäten vorzubeugen.

Kriegserklärung. Da sich die Wölfe und Wildschweine in den Forsten unseres Komitates dergestalt vermehrt haben, daß selbe seit einer Zeit beträchtliche Schäden anrichten, so wurde denselben der Krieg erklärt und wird demzufolge nächstens von Amtswegen eine große Treibjagd veranstaltet werden, zu welcher sämtliche Jagdliebhaber und Sportsleute Einladungen erhalten werden.

Der Széchenyi-för verläßt seine bisher am oberen Ende der Stadt innegehabten Lokalitäten, und wird einstweilen die rechtsseitigen Nebenlokalitäten des großen städtischen Tanzsaales beziehen, um hierauf in die jetzigen Räumlichkeiten des Bankvereines einzuziehen, was der Fall sein wird, sobald der Bankverein sein der Vollendung nahestehendes eigenes Gebäude bezogen haben wird.

In der Vorkuter Militär-Schießstätte findet heute ein Offiziers-Vest-Schießen statt, welchem Abends in den Bräuhäuslokalitäten ein gemüthliches Kränzchen im geschlossenen Kreise folgen wird.

Gegen die germanisatorischen Bestrebungen der Trencsener Geschäftsleute ist eine Bewegung im Anzuge.

Wie wir nämlich im „Vágvolgyi lap“ lesen, haben bereits über sechzig Kasinomitglieder ihr Ehrenwort versprochen, daß vom 1. Oktober d. J. an, weder sie persönlich, noch ihre Familien bei solchen Geschäftsleuten ihre Einkäufe machen werden, deren Firmenaufschriften bloß in deutscher Sprache verfaßt sind. An die Spitze der Bewegung hat sich der dortige allgemein beliebte und geachtete Gerichtspräsident Herr Eugen v. Marsovitsky gestellt, dessen Energie und Persönlichkeit, es außer Zweifel stellen, daß sich der Bewegung die gesammte dortige Intelligenz anschließen werde.

Der Prager Magistrat hat bereits vor einigen Jahren eine ähnliche Maßregel verfügt und beziehungsweise den Gebrauch zehrschischer Aufschriften ämtlich angeordnet.

Unsere Widersacher beschuldigen uns zwar der Intoleranz, wir befolgen aber trotzdem das von ihnen in dieser Beziehung gebotene Beispiel nicht, und setzen das im sozialen Wege durch, wozu es anderswo ämtlicher Weise benützt.

Ungarische Gerichtshalle. Unter diesem Titel ist in Budapest die erste Nummer einer Zeitschrift erschienen, welche von den tüchtigsten Juristen Ungarns unterstützt, einerseits im Inlande als einziges deutsches Fachjournal für Juristen und Kaufleute bestimmt ist, andererseits die vielseitig wechselnden Interessen gegenüber Oesterreich und dem Auslande vertreten soll. Verantwortlicher Redakteur ist Dr. L. Rosenbergs. Abonnement ganzjährig 10, halbjährig 5 fl. Pränumerationen nimmt Friedrich Rautmann's Verlagsbuchhandlung entgegen.

Herabminderung des Zinsfußes. In der Eperieser Sparkassa werden die sechsprozentigen Einlagen vom 1. Januar d. J. 1880 angefangen nur mehr fünfprozentige Zinsen tragen.

Schadenfeuer. In unserem Komitate ist während der jüngst verfloffenen Zeit wieder eine ganze Reihe von Brandfällen zu verzeichnen gewesen.

Am 22. d. M. brach in Bartfeld Feuer aus, welchem 6 Scheuern zum Opfer fielen. Am 25. d. M. wurde Zboró von einem Schadenfeuer heimgejucht, welches erheblichere Schäden verursachte.

Dem regnerischen, mürrischen Sommer ist der schönste Herbst gefolgt, den wir uns in dieser Gegend überhaupt nur denken können. Die herrliche Witterung ist nun bereits seit einigen Wochen andauernd und bietet den Touristen und Spaziergängern Erlass für die verschwundene Sommerzeit, welche sich so unfreundlich gezeigt hatte.

Der erste Frost. Heute früh konnte hier der erste Frost beobachtet werden. Nachts lagert sich schon stets der herbstliche Nebel über die Felder, welcher heuer dichter ist als sonst.

Fruchtpreise vom 26. September 1879.

Äpfel per 100 Kilo	fl.	8.25	8.50
Birnen " 100 "	"	10.50	11.50
Birne " 100 "	"	6.75	7.25
Birne " 100 "	"	4.50	5.25
Birne " 100 "	"	7.—	7.25
Birne " 100 "	"	9.—	10.50
Birne " 100 "	"	10.—	12.—
Birne " 100 "	"	—	—
Birne " 100 "	"	3.50	4.—

Die in **Ofen** am 20. September gehobene Zahlen:
12, 11, 1, 28, 75.

Die nächste Ziehung ist am 4. Oktober 1879.
Die in **Prag** am 24. September gehobenen Zahlen:
42, 80, 84, 79, 24.

Die nächste Ziehung ist am 8. Oktober 1879.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

4224 köz. ig. szám.

164

Hirdetmény.

Eperjes szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a város gazdasági szükségletére 195 métermázsza szűp szalma és 320 hectoliter zab kívántatván, ezen szükségletnek biztosítása iránt a városház tanácstermében megtartandó nyilvános árlejtés folyó évi **septemberhó 30-ik napjának d. e. 10 órájára** kitűzetett.

Eperjesen, 1879. évi septemberhó 13-án tartott v. gazdasági ülésből.

Majernik K.,
tb. jegyző.

Az Eperjesi Széchenyi-kör igazgató választmányának f. év s hó 25-én tartott ülésében hozott határozat alapján van szerencsém a kör összes tagjait értesíteni, miszerint a városi nagy táncterem épületének jobbra eső alsó helyiségeibe leendő költözködés miatt a kör helyiségei folyó hó 27-én zárva maradnak s a következő nap azaz e hó 28-tól kezdve, már a jelzett épület jobbra eső alsó termei állandnak nyitva a kör tagjainak szellemi szórakoztatására.

Eperjesen, 1879-ik év september 25-én.

Az igazgató választmány megbízásából
Lasztókay László,
háznagy.

163

2819. ki. sz.

169 2-2

Pályázati hirdetmény.

Sáros megye szekesői járás területén üresedésbe jött „sznakói körjegyzői állomásra“ az 1871. évi XVIII. t. cz. 83. §-a értelmében pályázat nyittatik.

Járandóság: 400 frt évi fizetés és 50 frt lakbér.

Pályázni óhajtok kötelesek említett törv. czikk 74. §-ának 3-ik bekezdése — illetőleg 75. §-ban körülírt kellékekkel felszerelt folyamodványaitak folyó évi septemberhó 30-ik napjáig a fent nevezett szolgabírói hivatalhoz Bártfára benyújtani.

Választás napjául **1879-ik évi októberhó 2. napjának délelőtti 9 órája** tűzetik ki, mely határnapon a pályázók Sznakón, mint a választás székhelyén megjelenni tartoznak.

Kelt Bártfán, 1879. évi sept. hó 14-én.

Bornemisza Ádám,
szolgabíró.

Güter zu kaufen gesucht!

Für deutsche Dekonomen suche ich Güter in jeder Größe im **Sáros-Comitat.** Offerten mit genauer Angabe der Größe, Lage und Namen des Gutes, der hypothekarischen und anderen Lasten, Kaufpreis und Zahlungsbedingungen, Beschreibung der Gebäude etc. bitte bald und direkt an mich einzusenden.

C. Hahn Breslau,
Rachodstrasse 02.

157 2-3

**Täglich frische
Nagy-Marosier Trauben**
zu haben bei
L. Holenia Eperies.

65

11

Bérleti hirdetés.

A Curiatybei tanulmányi alap. uradalomhoz tartozó Szepesmegyében a kassa-oderbergi vasut közvetlen közelében fekvő, —

a) curiatybei — tamás, arnóth és hadusfalvi szomszédos határokon fekvő 270³⁴⁴/₁₆₀₀ cat. holdnyi, —

b) a porbai és matyacóczyi határban lévő 69¹³⁶⁹/₁₆₀₀ cat. holdat tevő bérbirtokok s az utóbbi bérlethez sorozott porbai három kövü örlő és fűrés malom a nagyméltóságu vall. és közoktatási m. k. ministerium f. é. 23334. sz. magas rendeletehöz képest f. é. októberhó 1-től számítandó egymásutáni három évre alóírt főtiszttség által magán alkü utján bérbeadatni fog.

Miről vállalkozni szándékozók oly felhívással értesítettnek, miszerint ebbeli szóbeli vagy írásbeli ajánlataikat az előbbi bérletnél 271 frt — az utóbbinál 120 frt bánatpénzzel ellátva **f. é. septemberhó 28-ig** ezen főtiszttséghez Abaujmegye Alsó-Mislye u. p. Zsadány benyújtani sziveskedjenek.

Mislye, 1879. septemberhó 17-én.

160 2-3

Közalap. kir főtiszttség.

Epilepsie
(Fallsucht) heilt brieflich **Dr. Kilsch,**
Dresden (Neustadt). Grösste Erfahrung,
da bereits über 11,000 Fälle behandelt
153 3-3

Kundmachung.

166

1-3

Die gefertigte Direction bringt hiermit zur Kenntniß, daß sie die zu einem höheren als 6%-tigen Zinsfuße bei der **Eperieser Volksbank** angelegten Einlagen vom **1. Januar 1880** nur mit **6% verzinzen wird**; sie fordert daher alle Besitzer von Einlangsbücheln obiger Qualität auf, für den Fall, als ihnen diese Verzinsung nicht conveniren sollte, ihre Einlagen rechtzeitig kündigen zu wollen; eine Unterlassung der Kündigung wird als Einwilligung angesehen.

Gleichzeitig macht die Direction die Anzeige, daß sie von demselben Zeitpunkte angefangen den Zinsfuß in dem **Escompte- und Pfand-Geschäfte um 1% herabsetzte.**
Eperies, den 20. September 1879.

**Die Direction
der „Eperieser Volksbank“.**

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite des **Eperieser Bankvereines** wird hiermit bekannt gemacht, daß die bei demselben sub. Nr. 3064, 3099, 3123, 3126, 3135, 3139, 3142, 3148, 3150, 3156, 3161, 3163, 3175, 3178, 3186, 3187, 3194, 3208, 3211, 3215, 3218, 3233, 3239, 3242, 3255, 3257, 3261, 3283, 3302, 3307, 3309, 3323, 3344, 3361, 3364, 3376, 3391, 3393, 3402, 3403, 3406, 3407, 3408, 3409, 3412, 3417, 3419, 3420, 3424, 3425, 3443, 3466, 3469, 3479, 3481, 3487, 3489, 3512, 3521, 3542, 3544, 3552, 3571, 3574, 3583, 3585, 3595, 3603, 3609, 3612, 3621, 3638, 3639, 3640, 3641, 3644, 3647, 3650, 3655, 3670, 3671, 3715, 3721, 3724, 3725, 3732, 3737, 3747, 3748, 3753, 3778, 3788, 3814, 3817, 3824, 3833, 3837, 3838, 3840, 3843, 3848, 3852, 3855, 3860, 3863, 3874, 3880, 3886, 3896, 3907, 3936, 3937, 3945, 3990, 3994, 4002, 4003, 4009, 4014, 4019, 4025, 4027, 4032. verpfändeten, bis inclusive 30-ten Juni l. J. verfallenen Pfänder, bestehend in Pretiosen, Werthpapieren und sonstigen Effecten

am 3. November 1879

Vormittags 9 Uhr in den Banklokalitäten statutengemäß an den Meistbietenden veräußert werden. Hieron werden die betreffenden Parteien mit dem Beifügen verständigt, daß die bezeichneten Pfänder bis zum Tage der Licitation entweder ausgelöst oder prolongirt werden können.

Eperies, den 23. September 1879

161

Die Direction.

Für Mineralquellenbesitzer!!

Ein Mineralwasserhändler ersten Ranges wünscht sich an Ausbeutung von werthvollen Mineralquellen zu betheiligen. Offerten werden gebeten unter N. D. 1487 an **Gaasenstein & Bogler Wien.** 162 1-2

eperjesi takarékpénztárnál

a **6 százalékos betétek**

1880-ik évi januárhó 1-től

csak 5 százalékkal fognak kamatoztatni,

miről ez intézet t. c. betevői ezennel értesítettnek.

Eperjes, 1879. évi septemberhó 22-én.

Az igazgatóság.

165 1-3